

Opis dwóch szlaków rowerowych na terenie woj. pomorskiego

Nazwa: Szlak Motławski – przez Żuławy Gdańskie

Kolor oznakowania: **czerwony**

Numer szlaku nadany przez ZG PTTK w 2004 – **GD-104C**

Długość szlaku – 34 km.

Trasa: Gdańsk (Urząd Wojewódzki) – Olszynka – **Krępiec** – Mokry Dwór – Wiślina – Lędowo – Wróblewo – Grabiny Zameczek – Suchy Dąb – Krzywe Koło – Koźliny – Czatkowy – Tczew (Dworzec PKP).

Rowerowy szlak Motławski, jak sama nazwa mówi, wiedzie wzdłuż rzeki Motławy, która przepływa przez Żuławy Gdańskie. To szlak bardzo łatwy i przyjemny, w szczególności dla początkującego rowerzysty.

Wracając do przebiegu szlaku rowerowego, jak wspomnieliśmy wcześniej, szlak niemalże na całej swej długości wiedzie drugorzędnymi drogami asfaltowymi o małym natężeniu ruchu samochodowego. Tylko na pierwszym odcinku z Gdańska do Wiśliny jadąc wałem rzeki Motławy mamy do pokonania płyty betonowe.

Atrakcje na szlaku:

Niewątpliwie największą atrakcją jest tu sama przyroda. Żuławy Gdańskie poprzecinane są licznymi rowami i kanałami stąd też często region ten nazywany jest „krajem na wodzie”, a do tego te charakterystyczne wierzby, cudne o każdej porze roku! To jest pierwszy powód, dla którego warto udać się tym szlakiem. Drugi, to ciekawe zabytki, przede wszystkim sakralne. Pierwszy z nich znajduje się w **Wiślinie**. Nieopodal **cemtarza mennonickiego** warto rzucić okiem na drewnianą dzwonnice z 1792 roku. Kilkanaście kilometrów dalej, we wsi **Wróblewo**, w wodach Motławy odbija się piękny **drewniany kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Maryi** o konstrukcji szkieletowej, wypełniony murem ceglany. Przejeżdżając przez **Suchy Dąb** warto na minutkę odbić i zobaczyć **kościół pw. Świętej Anny** wzniesiony w 2 poł. XIV wieku oraz barokowy dzwon. Ostatni zabytek sakralny zaś zobaczymy we wsi **Krzywe Koło**. Przyglądając się z bliska jego mur, warto zwrócić uwagę na „wtopiony” herb Gdańska. W celu wyjaśnienia tej zagadki należy cofnąć się do drugiej połowy XVII wieku kiedy powstały te kościoły. W tamtym czasie Gdańsk był administratorem żuławskich parafii i miał prawo obsadzania proboszczy w tychże parafiach. Stąd też oznaczenie kościołów jako „podległych” Gdańskowi.

Prócz zabytków sakralnych na Żuławach Gdańskich znajduje się wiele ciekawych dla tego regionu domów podcieniowych, jednak jadąc szlakiem Motławskim będziemy raczej poza ich zasięgiem. Jedyne godny uwagi tego typu obiekt zobaczymy pod koniec wycieczki we wsi **Krzywe Koło**.

Nazwa: Szlak Mennonitów – przez Żuławy Gdańskie
Kolor oznakowania: **czarny**
Numer szlaku nadany przez ZG PTTK w 2004 – **GD-103S**
Długość szlaku – 34 km.

Trasa: Gdańsk (Urząd Wojewódzki) – Olszynka – Krępiec – Mokry Dwór – Wiślina – Lędowo – Wróblewo – Wocławy – Miłocin – Trutnowy – Cedry Wielkie – Leszkowy – Kiezmark. Długość szlaku – 34 km.

Rowerowy szlak Mennonitów, do wsi Wróblewo biegnie razem z rowerowym szlakiem Motławskim.

Szlak niemalże na całej swej długości wiedzie drugorzędnymi drogami asfaltowymi o małym natężeniu ruchu samochodowego, a w niektórych miejscowościach po drogach rowerowych. Tylko na pierwszym odcinku z Gdańska do Wiśliny jadąc wałem rzeki Motławy mamy do pokonania płyty betonowe.

Atrakcje na szlaku:

Niewątpliwie największą atrakcją jest tu sama przyroda. Drugi, to ciekawe zabytki, przede wszystkim sakralne. Pierwszy z nich znajduje się w **Wiślinie**.

Nieopodal **cmientarza mennonickiego** warto rzucić okiem na drewnianą dzwonnice z 1792 roku. Kilkanaście kilometrów dalej, we wsi **Wróblewo**, w wodach Motławy odbija się piękny **drewniany kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Maryi** o konstrukcji szkieletowej, wypełniony murem ceglanym.

Wocławy niedaleko od trasy szlaku ruiny kościoła gdzie można zobaczyć doskonale eksponowaną i zadbaną autentyczną **stełę mennonity** z Wróblewa.

Trutnowy okazały gotycki **kościół p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła**, na którego wschodniej ścianie, na wysokości 1,5 m. wmurowana jest kamienna tablica wskazująca poziom powodziowej fali z roku 1829 oraz barokowa plebania zbudowana w 1728 r. z mansardowym dachem. Dalej największy z zachowanych **dom podcieniowy**, pochodzący z 1720 roku. Podcień wsparty na 8 słupach z dekoracyjnymi szczytami od strony zachodniej i południowej. Wewnątrz zachowany układ przestrzenny z wielką sienią i piętrową galerią. Można tu obejrzeć makietę miniatur historycznego budownictwa żuławskiego, w tym również mennonickiego.

Następnie Cedru Wielkie, wieś Leszkowy i **Kiezmark** gdzie na horyzoncie prostej jak drut drogi rysuje się już wieża kościoła. **Kościół p.w. Matki Boskiej**

Częstochowskiej wzniesiony w 1727 r. z wykorzystaniem fragmentów starszej budowli jest jednym z najbardziej oryginalnych i interesujących zabytków sakralnych w skali całych Żuław. Wyposażenie wnętrza manierystyczne i barokowe, zachowane w całości. Na wieży metalowe tarcze zegara mechanicznego z XIX w i dwa wcześniejsze zegary słoneczne.